

دانشگاه پیام نور

مرکز آران و بیدگل

هدفهای آموزشی - اهداف آموزشی تا ۱۳۲۰

- اهداف رسمی برنامه آموزشی دوره ابتدائی :
- - پرورش کودک به نحوی که دارای بنیه سالم ، اخلاق پسندیده ، عاداتهای نیک ، قضاوت صحیح ، نظم و ترتیب در فکر و بیان باشد.
- - آموختن مقدمات مطالبی که مورد احتیاج آینده دانش آموز است . این اطلاعات باید به نحوی گزیده شوند که هم احتیاجات اولیه زندگانی دانش آموز را رفع کند و هم در ترتیب قوای دماغی و روحی کودک موثر باشد (مجیدی ، ۱۳۵۷).

Payam Noor University Ebook

PNUeb

دانشگاه پیام نور
مرکز اراک و بیگلر

اهداف آموزشی از ۱۳۲۰ تا انقلاب اسلامی

■ هدف آموزش و پرورش ابتدائی :

■ ۱- پرورش کودک

■ ۲- خدمت به جامعه ، اجتماع محلی ، خانواده ، مدرسه و همکاری با آنها .

■ ۳- خدمت به ملت و مملکت

■ ۴- خدمت به دنیا و بشریت

Payam Noor University Ebook

PNUeb

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

هدفهای آموزش متوسطه

- ۱- هدف پرورشی: پرورش جسم و روان
- ۲- هدف آموزشی: افزایش اطلاعات عمومی، آشنائی با زبان و ادب فارسی، فراگیری مقدمات علوم جدید، آموختن زبان خارجه، کسب آمادگی برای ورود به دانشگاه، آموزش برای حفظ منابع طبیعی کشور، آموزش خانه داری و زندگی خانوادگی برای دختران

دانشگاه پیام نور

مرکز آران و بیدگل

ادامه هدفهای آموزش متوسطه

- ۳- هدفهای اجتماعی ، اخلاقی و دینی : همکاری با جامعه ، احترام به جامعه و قوانین آن، شناخت حقوق فردی ، تامین زندگی ، تشکیل خانواده ، رفاه اقتصادی ، آداب معاشرت ، پرورش حس وظیفه شناسی ، تحکیم مبانی دیانت و تقویت روح ایمان .

ادامه هدفهای آموزش متوسطه

- ۴- هدف حرفه ای : تشخیص استعداد ها در زمینه علمی و فنی و راهنمایی در حرف و مشاغل و آماده سازی افراد برای جذب در مشاغل اجتماعی بر حسب علاقه و استعداد
- ۵- هدف هنری : پرورش ذوق و استعداد های هنری دانش آموزان

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

اهداف دوره اول و دوم متوسطه مصوبه شورای عالی آموزش

- هدف دوره اول : کشف و پرورش استعداد ها و هدایت دانش آموزان در انتخاب رشته تحصیلی یا مشاغلی که با احتیاجات کشور و ذوق و استعداد آنان متناسب باشد.
- هدف دوره دوم : تکمیل اطلاعات عمومی و آماده کردن دانش آموزان برای ورود به دانشگاه یا آموختن حرف و صنایع و آشنا کردن آنان به مبادی مشاغل آزاد .

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

اهداف نظام آموزشی کشور با عناوین کلی زیر

- ۱- رشد متعادل جسمی و فکری و سلامت تن و روان
- ۲- تربیت اخلاقی و معنوی
- ۳- تربیت هنری و فرهنگی
- ۴- تربیت اجتماعی
- ۵- تربیت اقتصادی
- ۶- تربیت سیاسی
- ۷- آموزش نظری و عملی به منظور انتقال سرمایه های فکری و تمدن انسانی

Payam Noor University Ebook

PNUeb

اهداف ویژه آموزش متوسطه

- ۱- ایجاد توانائی و آمادگی در فرد برای اشتغال و شروع فعالیتهای تولیدی و خدماتی در جامعه . این هدف از راه آموزش معلومات و تعلیم مهارتهای مورد نیاز جامعه عملی می شود .
- ۲- فراهم ساختن آمادگی کافی در دانش آموز متوسطه برای برای ادامه تحصیلات دانشگاهی و کسب مهارت و تخصص در یکی از رشته های نظری ، فنی و حرفه ای .

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

هدفهای آموزش ابتدائی

- ۱- پرورش و آماده سازی کودکان برای زندگی اجتماعی
- ۲- تربیت کودکان برای تطابق با شرایط زندگی
- ۳- پرورش توانائی های کودکان در زمینه گوش دادن ، سخن گفتن ، فهمیدن مطالب ، فهماندن نظر خویش ، تفکر و استدلال و استنتاج و آماده سازی برای درک ارزشها.

هدفهای آموزش متوسطه

- ۱- ایجاد و تقویت مهارتهای شغلی متناسب با استعداد فردی برای جذب در فعالیت ها و مشاغل تولیدی ، اجتماعی و اقتصادی
- ۲- آماده سازی برای تحصیلات دانشگاهی و ایجاد زمینه تخصص در رشته های نظری ، علمی یا فنی
- ۳- کمک به شناخت و کشف استعدادهای فردی و هدایت آنها برای اشتغال و قبول مسئولیتهای اجتماعی

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

مشخصات نظام آموزش و پرورش ایران

- - فلسفه و هدف
- - سازمان و مدیریت
- - دولتی بودن نظام آموزشی

Payam Noor University Ebook

PNUeb

مشخصات نظام آموزش و پرورش ایران - قوانین سازمان و مدیریت

- - آموزش و پرورش رسمی از وظایف دولت است.
- - دولت مسئولیت کنترل و اداره تمام سطوح آموزشی را بر عهده دارد.
- - تاسیس مدارس در شهر و روستا بر عهده دولت است.
- - استخدام و تربیت معلم و تدوین و تصویب برنامه های آموزشی از وظایف دولت است.
- - آموزش و پرورش ابتدائی اجباری و رایگان است.
- - هزینه های آموزش و پرورش را دولت از طریق وصول مالیات تامین خواهد کرد.

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

مشخصات نظام آموزش و پرورش ایران- دولتی بودن نظام آموزشی

- آموزش و پرورش رسمی یکی از مهمترین وظایف حکومت‌های ملی در سطح جهانی است. دولتها از آموزش و پرورش در درجه اول به منظور تقویت و تحکیم وحدت ملی و قومی و حفظ استقلال سیاسی استفاده می‌کنند.

عوارض ساختار سازمانی

- ۱- جابه جا شدن هدف و وسیله
- ۲- وابستگی کارکردی واحدهای سازمانی
- ۳- عدم انطباق ساختار نظام با مأموریت آن
- ۴- توأم نبودن اختیار با مسئولیت و عدم پاسخگویی در قبال مسئولیت
- ۵- عدم تطبیق نظام آموزشی با احتیاجات کاری جامعه

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

ادامه عوارض ساختار سازمانی

- ۶- نارسائی سیستم انگیزشی و بی توجهی به نیاز سازندگی در افراد
- ۷- موثر بودن بیش از حد عامل شانس و روابط در سرنوشت افراد
- ۸- اتکاء بیش از حد به دولت و تغذیه از آن
- ۹- بیکاری پنهان و تورم بیش از حد کارکنان در دستگاه اداری

Payam Noor University Ebook

PNUeb

ادامه عوارض ساختار سازمانی

- ۱۰- حمایت بیش از حد توقعات غیر منطقی گروه انگل
بجای جوابگویی به نیازهای منطقی گروه زحمتکش
- ۱۱- تنظیم قوانین استخدای و نظام دستمزد و حقوق در
جهت حمایت از فلسفه حق مدرک و حق مقام
- ۱۲- استفاده از مفهوم سنتی و رایج کنترل

عوارض فرهنگ سازمانی

- ۱- احساس بی تفاوتی و بی نقشی و عدم تعلق (به سازمان از سوی کارکنان)
- ۲- بی علاقه‌گی به مطالعه و بی نیازی به خود آموزی (یعنی کارکنان سازمانی با فراغت از تحصیلات رسمی نیازی به آموزش و یادگیری فراتر در ارتباط با کار احساس نمی کردند)
- ۳- بی توجهی به عامل زمان و فرصت‌های از دست رفته

ادامه عوارض فرهنگ سازمانی

- ۴- رشوه خواری مادی و معنوی ، تظاهر و تملق
- ۵- بی اعتقادی به رقابت حرفه ای سالم ، واکنش منفی نسبت به موفقیت دیگران
- ۶- فرهنگ مچ بگیری و پرونده سازی
- ۷- رضایت خاطر از لجن مالی و ضایع کردن دیگران با حرف
- ۸- اتکاء بیش از حد به عامل شانس و مراکز قدرت و بی اعتقادی به کوشش سازنده

ادامه عوارض فرهنگ سازمانی

- ۹- مقام پرستی و قدرت طلبی
- ۱۰- بی اعتقادی به فلسفه فکری و بی نیازی به درک رابطه علت و معلول
- ۱۱- عدم احترام به تفاوت‌های فردی و عدم اعتماد به لیاقت دیگران
- ۱۲- عدم صداقت در ارزشیابی نقاط قدرت و ضعف شخصی
- ۱۳- عدم تعهد به شرافت و وجدان حرفه ای

مدیریت و رهبری آموزشی

- بر پایه تعاریف و نکاتی که درباره رهبری و مدیریت آموزشی در بخش دوم بیان کردیم ، می توان به جرأت گفت که در دوره مورد بحث، مدیریت آموزشی در نظام آموزش و پرورش ایران معنا و مصداق واقعی خود را عملاً پیدا نکرد .

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

ادامه مدیریت و رهبری آموزشی

- در ساختار متمرکز و بوروکراتیک وزارت آموزش و پرورش، روسای آموزش و پرورش، معاونان آموزشی، مدیران واحدهای آموزشی و مدیران مدارس همه کارگزاران اداری و اجرایی تلقی می شدند که به دستورات صادره از سازمان مرکزی عمل می کردند و خود آزادی عمل چندانی برای ابراز وجود، ابتکار، نوآوری و خلاقیت نداشتند.

Payam Noor University Ebook

PNUeb

عملکرد های نظام آموزشی

- ۱- ناتوانی در اشاعه فرهنگ و ارزشهای اخلاقی و اجتماعی و آشنا سازی متعلمان با مسئولیتها ، وظایف و حقوق اجتماعی
- ۲- عدم هماهنگی آموزش و پرورش با نیازهای عمومی اقتصادی کشور
- ۳- انتقال صرف معلومات از معلم به شاگرد و در نتیجه عدم رشد خلاقیت فکری و هنری او

ادامه عملکردهای نظام آموزشی

- ۴- اهتمام در پرورش گروه نخبگان و روشنفکران که بتوانند بعد از طی مراحل تحصیل جذب دستگاه بوروکراسی دولتی و مراکز قدرت شوند .
- ۵- اجرای برنامه های آموزشی مشکل و زمان گیر که محتوای فکری و معنوی آنها بسیار فقیر بود .
- ۶- اقتدار بخشیدن به معلم و مرجعیت و سندیت دادن به دانش و معلومات او در شرایطی که اغلب معلمان فاقد شایستگی حرفه ای بودند .

ادامه عملکرد نظام آموزشی

- ۷- کوتاهی در امر تربیت معلم و ترویج اصول و روشهای جدید آموزشی
- ۸- اعمال امتحانات دشوار به منظور حذف کردن افرادی که انتظارات برنامه های آموزشی را پاسخگو نبودند .
- ۹- عدم تناسب میان شماره دانش آموزان پسر و دختر ، میان سطوح مختلف تحصیلی و میان رشته های نظری و فنی

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

ادامه عملکرد نظام آموزشی

- ۱۰- توزیع غیر عادلانه فرصت‌های آموزش و پرورش بین شهر و روستا
- ۱۱- ناتوانی در اجرای قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری
- ۱۲- بیگانه بودن برنامه‌های آموزشی و محتوای درسی با زندگی واقعی و علائق کودکان و نوجوانان
- ۱۳- عدم کنترل و ارزشیابی فعالیت‌های آموزشی ، برنامه‌های و کار معلمان

Payam Noor University Ebook

PNUeb

ادامه عملکرد نظام آموزشی

- ۱۴- عدم توجه به مطالعه و تحقیق در مسائل آموزشی و پرورشی
- ۱۵- اجرای برنامه های آموزشی واحد و یکسان بدون توجه به تفاوت های فردی و فرهنگی
- ۱۶- عدم استفاده از یافته های علوم تربیتی و روانشناسی در امر بهبود روش های آموزشی

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

ادامه عملکرد نظام آموزشی

- ۱۷- ناتوانی در تامین رفاه معلمان و فراهم کردن موجبات رشد حرفه ای آنان و جذب و نگهداری افراد مستعد و شایسته در شغل معلمی
- ۱۸- بی اعتنائی به نقش رهبری معلمان و مدیران در فراگرد آموزش و پرورش و بها ندادن به خلاقیت و نوآوری از سوی آنان

ادامه عملکرد نظام آموزشی

- ۱۹- وابسته بودن تغییرات برنامه های آموزشی به سلیقه ها
بجای تحقیق و ارزشیابی
- ۲۰- عدم تلقی هزینه های آموزش و پرورش بعنوان
سرمایه گذاری و بی اعتنایی به ضایعات ، اتلاف وقت و
سرمایه ، و افت تحصیلی
- ۲۱- ناتوانی در ایجاد فضای متناسب آموزشی و کوتاهی
در ایجاد تاسیسات ساختمانی مناسب برای مدارس

دانشگاه پیام نور

مرکز آران و بیدگل

فصل هیجدهم – اهداف، سازمان و مدیریت آموزش و پرورش در

جمهوری اسلامی

- انتظار می رود که پس از مطالعه این فصل بتوانید :
- ۱- تعبیرات نظام آموزشی ایران را پس از استقرار جمهوری اسلامی تشخیص و توضیح دهید .
- ۲- قوانین مهم آموزشی را در دوره جمهوری اسلامی نام ببرید .
- ۳- ابعاد مهم اهداف آموزش و پرورش را تشخیص و توضیح دهید .
- ۴- وظایف وزارت آموزش و پرورش را بیان کنید .

Payam Noor University Ebook

PNUeb

فصل هیجدهم : مبانی قانون

- ۱- ایجاد محیط مساعد برای رشد فضایل اخلاقی بر اساس ایمان و تقوی و مبارزه با کلیه مظاهر فساد و تباهی
- ۲- بالابردن سطح آگاهی های عمومی در همه زمینه ها با استفاده صحیح از مطبوعات و رسانه های گروهی و وسایل دیگر .

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

ادامه مبانی قانون

- ۳- آموزش و پرورش و تربیت بدنی رایگان برای همه ،
در تمام سطوح و تسهیل و تعمیم آموزش عالی
- ۴- تقویت روح بررسی و تتبع و ابتکار در تمام زمینه های
علمی ، فنی ، فرهنگی و اسلامی از طریق تاسیس مراکز
تحقیق و تشویق محققان

اهم وظایف شورا عبارتند از :

- - تعیین خط مشی آموزشی وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران با رعایت قوانین موضوعه کشور
- - بررسی و تصویب هدفها و نظام آموزشی وزارت آموزش و پرورش جهت ارائه به مجلس شورای اسلامی

ادامه اهم وظايف شورا عبارتند از :

- - بررسی و تصویب برنامه های درسی و تربیتی کلیه موسسات آموزشی کشور که در حوزه وزارت آموزش و پرورش قرار دارد .
- - بررسی طرحها و لوایح قانونی مربوط به آموزش و پرورش قبل از طرح در مجلس شورای اسلامی
- - تایید انطباق مطالب کتابهای درسی با برنامه های مصوب شورا

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

- الف - اهداف :
- - فصل اول قانون
- ماده ۱- تقویت و تحکیم مبانی اعتقادی و معنوی دانش آموزان از طریق تبیین و تعلیم اصول و معارف احکام دین مبین اسلام و مذهب حقه جعفری اثنا عشری بر اساس عقل ، قرآن و سنت معصومین (ع)

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

ادامه قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

■ ماده ۲-

■ ۱- رشد فضایل اخلاقی و تزکیه دانش آموزان بر پایه تعالیم عالیه اسلام

■ ۲- تبیین ارزشهای اسلامی و پرورش دانش آموزان بر اساس آنها

■ ۳- تقویت و تحکیم روحیه اتکال به خدا و اعتماد به نفس

■ ۴- ایجاد روحیه تعبد دینی و التزام عملی به احکام اسلامی

Payam Noor University Ebook

PNUeb

ادامه قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

■ ۵- ارتقاء بینش سیاسی بر اساس اصل ولایت فقیه در زمینه های مختلف جهت مشارکت آگاهانه در سرنوشت سیاسی کشور

■ ۶- ایجاد زمینه های لازم برای حفظ و تداوم استقلال فرهنگی ، اقتصادی و سیاسی از طریق آشنا ساختن دانش آموزان به علوم و فنون و صنایع و حرف مورد نیاز جامعه بر اساس اولویت های موجود در کشور

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

ادامه قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

۷- شناخت و شکوفا کردن و پرورش استعداد های دانش آموزان و تقویت روح بررسی و تتبع و تحقیق و ابتکار و خلاقیت در تمام زمینه های علمی ، فنی ، فرهنگی و علوم اسلامی با تاکید بر نفی روحیه مدرک گرایی.

۸- رشد دادن و تقویت روحیه عدالت پذیری و عدالت گستری و ظلم ستیزی و مبارزه با تبعیضات ناروا و حمایت از مظلومین و مستضعفین

ادامه قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

- ۹- تقویت روحیه دعوت به خیر، امر به معروف و نهی از منکر به عنوان وظیفه ای همگانی و متقابل .
- ۱۰- ایجاد روحیه پاسداری از قداست و استواری بنیان و روابط خانواده بر اساس تعالیم عالیّه اسلام
- ۱۱- ایجاد روحیه احترام به قانون و التزام به اجرای آن و حمایت از بر خورداری عموم مردم از حقوق قانونی خویش

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

ادامه قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

- ۱۲- ایجاد و تقویت روحیه اخوت اسلامی و تعاون عمومی و انفاق و ایثار.
- ۱۳- ایجاد روحیه صرفه جویی و قناعت و پرهیز از اسراف و تبذیر و مصرف زدگی
- ۱۴- تقویت حس مسئولیت و اهتمام به امور مسلمین و پایبندی به نظم و انضباط.

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

ادامه قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

■ ب- محدوده کلی وظایف

- ۱- آموزش عمومی ، شامل ایجاد مهارت لازم در امر خواندن و نوشتن ، آموزش مبانی اعتقادی ، اخلاقی ، علمی و هنری در حدی که هر فرد بطور عام به آن احتیاج دارد .
- ۲- آموزش نیمه تخصصی

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

ادامه قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

- ج- اصول و مبانی و خط مشی کلی :
- - برخورداری از آموزشهای عمومی برای کلیه دانش آموزان کشور باید به گونه ای باشد که بر حسب استعداد و جنس بتوانند از تعلیمات مناسب جهت شکوفائی خلاقیتها بهره مند شوند .
- - آموزشهای نظری باید به نحوی برنامه ریزی و اجرا شود که دانش آموزان ضمن ممارست ، کارهای عملی و تجربی متناسب با سن و جنس و رشته تحصیلی آنها با رعایت اولویتهای منطقه ای و شرایط بومی حداقل یک مهارت مورد نیاز جامعه را کسب نمایند .

ادامه قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

- - به منظور تعمیم و توسعه آموزش و پرورش کشور ،زمینه های جالب مشارکت مردم در امر آموزش و پرورش از هر طریق ممکن فراهم آید .
- - وزارت ، به گزینش و تربیت بهترین و کارآمدترین معلمان برای دوره ابتدائی اقدام می نماید.

دانشگاه پیام نور
مرکز آران و بیدگل

ادامه قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

- د- وظایف وزارت آموزش و پرورش :
- - تشکیل شورای عالی آموزش و پرورش
- - تهیه و تدوین مقررات و تنظیم لوایح مربوط به وظایف محوله
- - تهیه و پیشنهاد برنامه های میان مدت و بلند مدت در جهت تامین اهداف آموزش و پرورش
- - همکاری با سایر وزارت های مرتبط با امر آموزش و پرورش

Payam Noor University Ebook

PNUeb

ادامه قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش دانشگاه پیام نور مرکز آران و بیدگل

- - تامین و تدارک نیازمندیهای آموزشی و پرورشی (مکان ،
تجهیزات ، امکانات دیگر آموزشی و کمک آموزشی)